

3-5 лютого в Мюнхені пройде традиційна конференція з безпеки. Публічна дискусія, що відбулася в Берліні, дала уявлення про теми, які будуть на ній обговорюватися. У їх числі - проблема європейської безпеки.

У перший вікенд лютого в Мюнхені ось вже в 48-й раз зберуться державні і політичні діячі, а також військові експерти різних країн на конференцію з безпеки, що стала вже традиційною.

Організатор цього форуму німецький дипломат Вольфганг Ішингер (Wolfgang Ischinger) вирішив дати зацікавленій публіці уявлення про які проблеми піде мова. З цією метою він запросив 24 січня на публічну дискусію в представництво Баварії в Берліні досвідчених в цих питаннях людей, зокрема, головкома НАТО американського адмірала Джеймса Ставрідіса, парламентського статс-секретаря міністерства оборони ФРН Крістіана Шмідта (Christian Schmidt), а також послів Росії і США в Німеччині Володимира Грініна і Пилипа Мерфі.

Глобальне сторіччя

Тему для дискусії Ішингер запропонував таку: "Азіатсько-тихоокеанська ера, що починається, - виклик для ЄС, НАТО і Росії". З основною, хоча по-військовому дуже компактною доповіддю виступав адмірал Ставрідіс. Він з такою постановкою питання не погодився. XXI століття адмірал не вважає ні азіатсько-тихоокеанським, ні трансатлантичним, ні латиноамериканським. Для нього поточне сторіччя - глобальне, а безпеку можна забезпечити не будівництвом захисних стін, а наведенням мостів.

Одним з тих, що довели свою ефективність і вже існують "мостів" Ставрідіс, назвав трансатлантичний, виразив при цьому впевненість, що в XXI столітті він буде міцно пов'язувати Сполучені Штати не тільки з їх союзниками по НАТО, але і з Росією. Адмірал взагалі на превеликий подив часто і вкрай позитивно відзивався про Росію, говорив про бажання США зробити відносини з нею тіснішими, про важливу роль, яка випадає Росії для вирішення, наприклад, двох проблем, які він вважає найбільш актуальними на сьогодні.

По-перше, це піратство. Боротьба з ним, за словами Ставрідіса, повинна бути

колективною і, зрозуміло, здійснюватися за участю Росії, яка проводить "екстенсивні і вельми ефективні операції проти піратів". Адмірал ратував також за "наведення мостів" з тією ж метою до Китаю, Індії, Малайзії, Сінгапуру і країн Персидської затоки.

Друга проблема - Афганістан. "Тут ми також бачимо готовність до співпраці і допомога з боку Росії", - заявив адмірал, вказавши на російський внесок в боротьбу з наркотрафіком.

США і Європа - друзі навіки?

Вольфганг Ішінгер постарався повернути дискусію до заявленої ним теми і в лоб запитав американського посла, чи не втратили США інтерес до Європи з причини збільшеного стратегічного значення азійсько-тихоокеанського регіону? Пилип Мерфі назвав п'ять причин, по яких Європа залишається головним партнером Сполучених Штатів.

Перша - це загальна система цінностей: права людини, свобода особи, незалежність засобів масової інформації. Друга - європейська економіка, що становить чверть світової. Третя - ключове для США геостратегічне положення Європи, так що Америка не збирається зменшувати тут свою військову присутність, відмітив американський посол. Четверта - союзницькі відносини, договірно-правова база Північноатлантичного альянсу. І, нарешті, п'ята причина, важлива з чисто військової точки зору, продовжував посол Мерфі, - це наявність в Європі висококваліфікованих, добре навчених військовослужбовців, а також новітніх військово-промислових технологій, що вкрай важливо для забезпечення безпеки.

Трансатлантична модель довела свою ефективність, а тому, продовжував посол, має сенс застосувати її для зміцнення співпраці і в інших регіонах світу, зокрема, в азійсько-тихоокеанському.

Розвиваючи цю тему, парламентський статс-секретар міністерства оборони ФРН Крістіан Шмідт відмітив, що не йдеться про перетворення НАТО в глобальну організацію, а про необхідність глобального мислення альянсу. "Яку дію може надати НАТО - політичний союз трансатлантичного простору - на азійський регіон?" - відповідь на таке питання, на думку Шмідта, слід пошукати на Мюнхенській конференції.

Пошуки компромісу по ПРО

А ось російський посол в Німеччині Володимир Грінін чекає від цієї конференції відповіді на інше питання - про майбутню систему протиракетної оборони в Європі, яка привела до гострих суперечок між Росією і НАТО. Виступаючи в Берліні, він назвав таким, що "розчаровує" хід дискусії на цю тему. На його думку, до аргументів російської сторони в цій суперечці в НАТО не прислухаються і їх не враховують.

У незвично жорсткій для цього ввічливого дипломата формі Грінін зажадав надання Росії письмово міжнародно-правових гарантій того, що розгортання ПРО в Європі не суперечитиме принципу неподільності європейської безпеки і не підірве потужність російського стратегічного потенціалу.

На відміну від деяких інших натівських столиць, в Берліні з розумінням відносяться до заперечень і побоювань Москви. Відповідаючи Грініну, Вольфганг Ішингер оголосив, що на Мюнхенській конференції будуть представлені результати дворічного дослідження, проведеного групою американських і російських аналітиків, які шукали можливість компромісу в спорі про європейську безпеку і, на думку німецького дипломата, таку можливість знайшли. Свої пропозиції вони представлять учасникам конференції в Мюнхені, які, як сподівається Ішингер, віднесуться до них прихильно.